

Tăierile ilegale din pădurile României

2017

GREENPEACE

Raport

Introducere

28,95%

6.900.962 ha

Suprafața împădurită
actuală

360.000 ha

despădurite sau
degradate în intervalul
2000 - 2011

8.800.000 m³

volumul anual al tăierilor
în perioada 2008 - 2014

Pădurea este esențială pentru viața pe Pământ și furnizează servicii fundamentale umanității. Contribuie la bunăstarea fizică și spirituală a omului prin: producerea de oxigen; captarea carbonului; purificarea și retenția apei; protecția împotriva inundațiilor, a eroziunii și a alunecărilor de teren; susținerea și protejarea biodiversității; producția de lemn, fibre, biomasă; participarea la definirea identităților culturale și a valorilor spirituale; oferirea cadrului pentru recreere etc. Cu toate acestea, până la ora actuală, 80% din pădurile lumii au fost distruse sau degradate.

Biodiversitatea este elementul fundamental care conferă importanță pădurilor din România. Încă mai există păduri virgine care adăpostesc floră și faună unice, cea mai mare populație de urși din Europa, specii rare și endemice și carnivore mari precum râsul sau lupul.

În România suprafața acoperită de pădure a scăzut dramatic în secolul al XX-lea, ajungând azi la 28,95%¹. Astfel, ne aflăm sub media UE de 43%² și considerabil sub capacitatea și optimul calculat la 45%³. În prezent, suprafața împădurită este de 6.900.962 ha⁴, circa jumătate fiind proprietate publică a statului sub administrarea Regiei Naționale a Pădurilor – Romsilva R.A., iar cealaltă jumătate proprietate privată a statului, a unităților administrativ-teritoriale, a obștilor și a persoanelor fizice. Circa 415.000 ha⁵ de pădure aparțin micilor proprietari cu suprafețe sub 100 ha și nu sunt administrate, fiind astfel expuse tăierilor ilegale.

Conform studiului Greenpeace cu privire la evoluția suprafeței acoperite de păduri din România pentru intervalul 2000 - 2011, aproximativ 360.000 ha au fost despădurite sau degradate. O actualizare din 2015 a hărții arată că ritmul degradării pădurilor s-a menținut la același nivel.

Studiul de față continuă activitatea de monitorizare pe care Greenpeace România a început-o în 2009 prin publicarea unor rapoarte despre tăierile ilegale de arbori⁶. Studiul centralizează și analizează datele oficiale despre cazurile de tăieri ilegale identificate și investigate de autorități. Este important de menționat faptul că Inventarul Forestier Național⁷ indică pentru perioada 2008 – 2014 un volum anual al tăierilor ilegale de 8,8 milioane m³.

Greenpeace România consideră că autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură, respectiv Ministerul Apelor și Pădurilor, are datoria de a realiza o bază de date transparentă care să centralizeze activitatea tuturor organismelor de control din domeniu. Doar o asemenea bază de date completată de rezultatele Inventarului Forestier Național poate surprinde adevărata amploare a fenomenului tăierilor ilegale din România. Nicio politică din sector nu poate fi dezvoltată pe baze solide altfel.

¹ <http://roifn.ro/site/rezultate-ifn-1/>

² <http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/pdfscache/52476.pdf>

³ Victor Giurgiu, Considerații asupra stării pădurilor României – partea I: declinul suprafeței pădurilor și marginalizarea împăduririlor, Revista Pădurilor, nr. 2/2010

⁴ <http://roifn.ro/site/rezultate-ifn-1/>

⁵ <http://www.curteadeconturi.ro/publicatii/economie7.pdf>

⁶ <http://www.greenpeace.org/romania/ro/campanii/paduri/publicatii/>

⁷ Conform Ordonanței de Urgență nr. 32/2015 privind înființarea Gărzilor Forestiere

12.487

↑32%
mai mult decât în 2016

Cazuri de tăieri
ilegale la nivel național

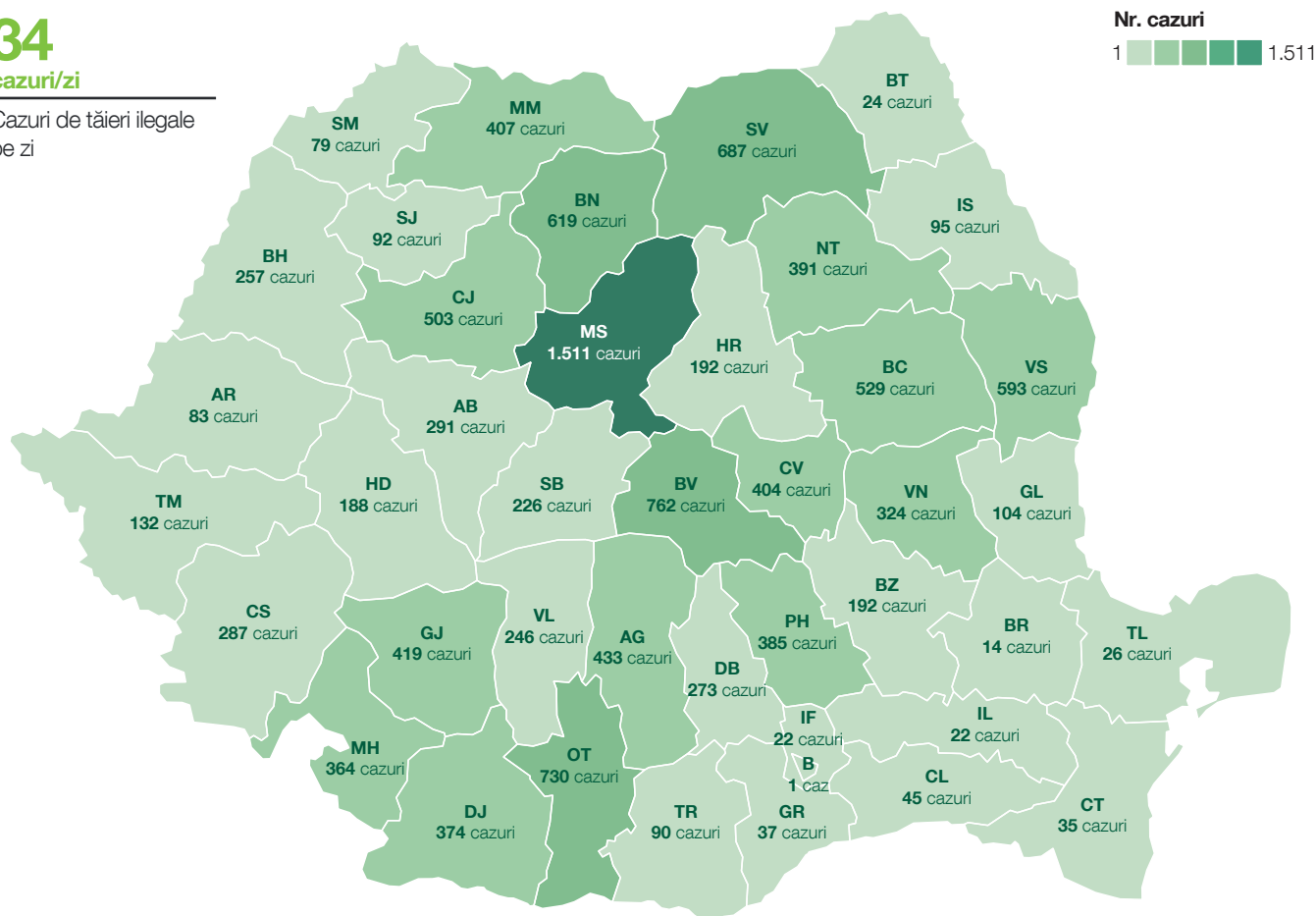
Cazuri de tăieri ilegale în România

La nivelul anului 2017 au fost identificate 12.487 de cazuri de tăieri ilegale la nivel național, ceea ce reprezintă o medie de 34 de cazuri/zi, în creștere cu 32% față de anul anterior.

34

cazuri/zi

Cazuri de tăieri ilegale
pe zi

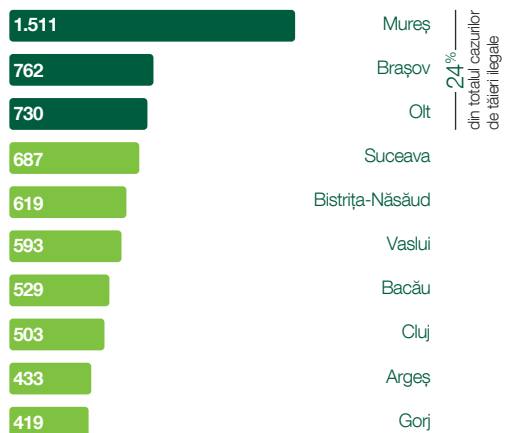

Din analiza datelor se poate constata o creștere semnificativă a numărului de infracțiuni și o scădere moderată a numărului de contravenții în anul 2017, comparativ cu 2016. Acest fapt se explică atât prin creșterea numărului de cazuri de tăieri ilegale dar și prin creșterea gravității faptelor.

8.461
 ↑ 62,02%
 mai mult decât în 2016
 Infracțiuni

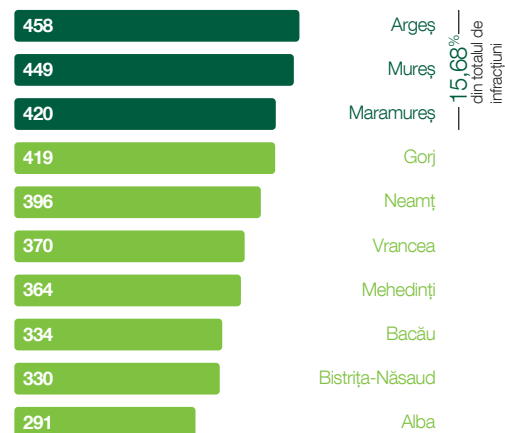
Primele 10 județe după numărul de cazuri de tăieri ilegale, în anul 2017

Cele mai multe cazuri de tăieri ilegale au fost identificate, ca și în anul anterior, în județele: Mureș – 1.511 cazuri (12%), Brașov – 762 de cazuri (6%) și Olt – 730 de cazuri (6%), iar cele mai puține au fost înregistrate în județele Ialomița și Ilfov – câte 22 de cazuri în fiecare județ, respectiv Brăila – 14 cazuri.

Primele 10 județe după numărul de infracțiuni, în anul 2017

În ceea ce privește gravitatea faptelor, la nivelul anului 2017 s-au înregistrat 8.461 de infracțiuni, în creștere cu 62,02% față de anul 2016, când se înregistrase o scădere cu 47% față de anul anterior. Cele mai multe infracțiuni provin din județele: Argeș - 458 de infracțiuni, Mureș - 449 și Maramureș - 420, împreună cele 3 județe totalizând 15,68%, din infracțiunile constatate la nivel național.

19.824

↓ 10,97%
mai puțin decât în 2016

Contravenții

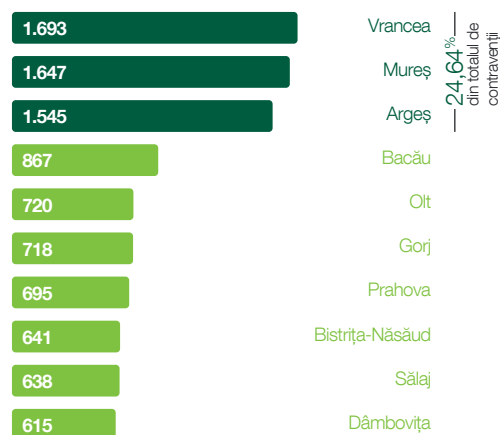
42.289.200 lei

↗ 27,99%
mai mari decât în 2016

Valoarea sancțiunilor
la nivel național

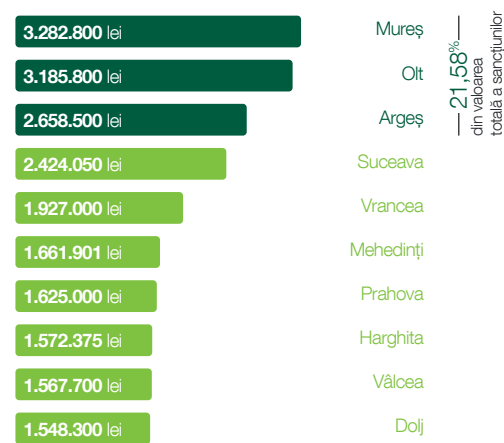
Primele 10 județe după numărul de contravenții, în anul 2017

În cursul anului 2017 au fost aplicate 19.824 de contravenții, cu 10,97% mai puține decât în anul anterior. Cele mai multe dintre acestea au fost înregistrate în județele Vrancea – 1.693, Mureș – 1.647 și Argeș – 1.545. Cele trei județe totalizează 24,64% din contravențiile aplicate la nivel național.

Primele 10 județe după valoarea sancțiunilor, în anul 2017

La nivel național au fost aplicate sancțiuni în valoare de 42.289.200 lei, cu 27,99% mai mult decât în anul anterior. Cea mai mare valoare totală a sancțiunilor a fost înregistrată în județele Mureș - 3.282.800 lei, Olt - 3.185.800 lei și Argeș - 2.658.500 lei, cele trei județe totalizând 21,58% din valoarea tuturor sancțiunilor aplicate la nivel național.

Se poate constata o valoare medie de 14,31 m³ tăiați ilegal/caz, în anul 2017, la nivel național. Județele în care s-a constatat un volum mediu/caz cu mult peste media națională sunt: Cluj, cu 91,54 m³/caz, și Maramureș, cu 90,64 m³/caz.

1.465
 27,83%
 în creștere față de 2016

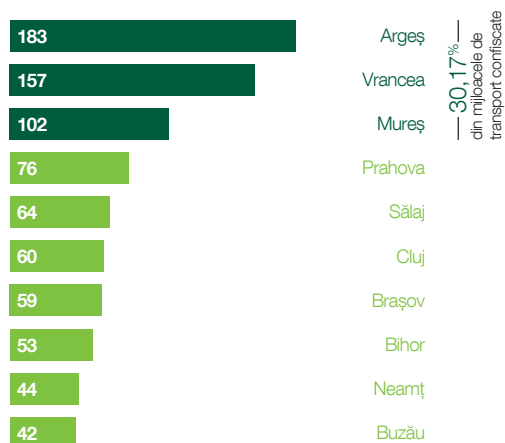
Mijloace de transport
 confiscate

178.669,41 m³
 26,74%
 în creștere față de 2016

Volumul de lemn
 tăiat ilegal la nivelul
 anului 2017

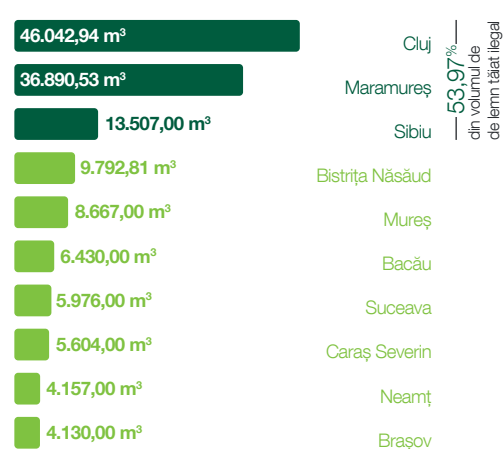
Primele 10 județe după numărul de mijloace de transport confiscate, în anul 2017

Ca urmare a prevederilor legale, la nivelul anului 2017 au fost confiscate 1.465 de mijloace de transport folosite pentru transportarea de material lemnos fără proveniență legală, în creștere cu 27,83% față de anul anterior. Dintre acestea, 1.183, respectiv 80,75% au fost confiscate de către reprezentanții Poliției iar 282 (19,25%) de către cei ai Jandarmeriei. Cele mai multe mijloace de transport au fost confiscate în județele Argeș – 13%, Vrancea – 11% și Mureș – 7%.

Primele 10 județe după volumul de lemn tăiat ilegal, în anul 2017

În ceea ce privește volumul de lemn tăiat ilegal la nivelul anului 2017, acesta se ridică la 178.669,41 m³, în creștere cu 26,74% față de anul anterior. Mai mult de jumătate din acesta, respectiv 53,97%, provine din județele Cluj, Maramureș și Sibiu.

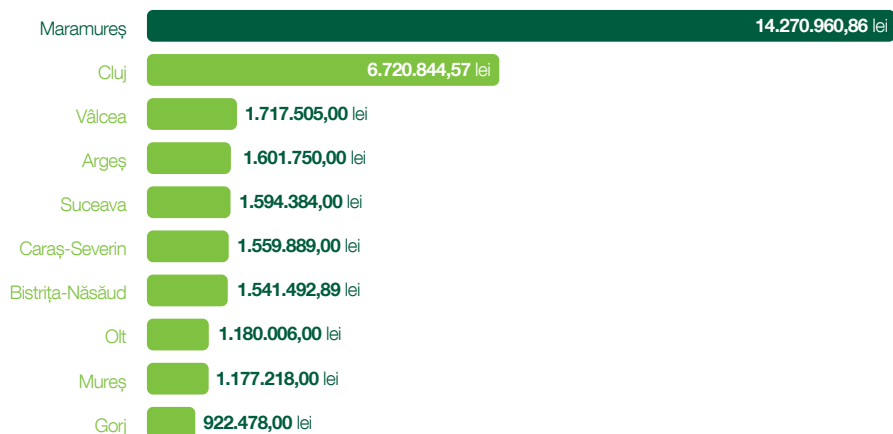
41.546.406,87 lei

↑5,25%
în creștere față de 2016

Valoarea prejudiciului
înregistrat în 2017
ca urmare a tăierilor
ilegale

Primele 10 județe după valoarea prejudiciului, în anul 2017

Valoarea prejudiciului înregistrat în anul 2017 ca urmare a tăierilor ilegale de arbori se ridică la 41.546.406,87 lei la nivel național, în creștere cu 5,25% față de anul anterior. Valoarea prejudiciului mediu/caz este de 3.327 lei. Cele mai mari prejudicii se înregistrează, ca și în anul anterior, în județul Maramureș – 14.270.960,86 lei, ceea ce reprezintă 34,35% din valoarea prejudiciului înregistrat la nivel național. Tot în județul Maramureș s-a înregistrat și cea mai mare valoare a prejudiciului mediu/caz, de 35.063 lei, de circa zece ori mai mare decât prejudiciul mediu/caz la nivel național.

ACTIVITATEA PROCURORILOR

Referitor la activitatea de investigare a infracțiunilor silvice derulată de procurori, la nivelul anului 2017 au fost investigate 20.835 cazuri, cu 15,07% mai multe față de anul anterior. Dintre acestea, au fost soluționate 5.467 de cazuri, respectiv 26,24%. Din totalul cauzelor soluționate în cursul anului trecut la nivel național, 605 au fost soluționate prin trimitere în judecată, reprezentând 11,07%, în ușoară creștere față de anul anterior.

20.835
↑ 15,07%
în creștere față de 2016

Cazuri investigate
în 2017

Primele 10 județe după numărul cazurilor de soluționate, în anul 2017

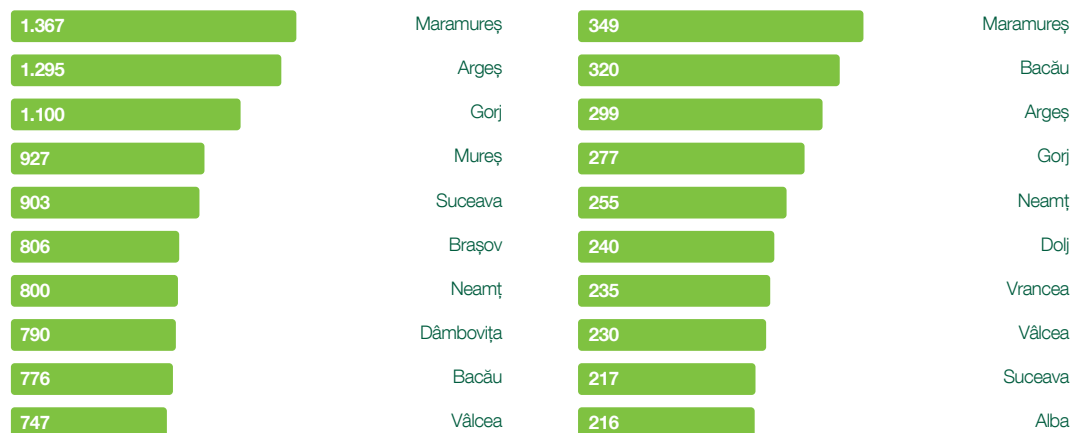
Cele mai multe cauze de soluționate la nivelul anului 2017 au fost înregistrate în județele: Maramureș – 1.367, Argeș – 1.295 și Gorj – 1.100, la fel ca în cursul anului 2016.

Primele 10 județe după numărul cazurilor soluționate, în anul 2017

La nivelul anului 2017, cele mai multe cauze soluționate s-au înregistrat în județele: Maramureș – 349, Bacău – 320 și Argeș 299. Cele trei județe reprezintă 17,56% din totalul cauzelor soluționate la nivel național în cursul anului trecut.

5.467
↑ 26,24%
în creștere față de 2016

Cazuri soluționate
în 2017

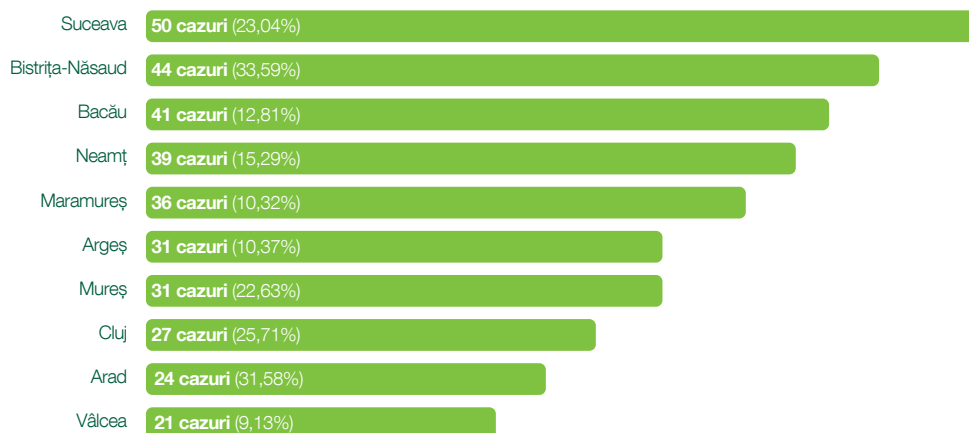

605
↑ 11,07%
în creștere față de 2016

Cazuri soluționate prin
trimiteri în judecată

Primele 10 județe după numărul cazurilor soluționate prin trimitere în judecată, în anul 2017

În ceea ce privește numărul de cauze soluționate prin trimitere în judecată, cele mai multe au fost înregistrate în județele: Suceava – 50, Bistrița-Năsăud – 44 și Bacău – 41. Județele care înregistrează un procent mult mai mare de cauze soluționate prin trimitere în judecată decât media la nivel național sunt Bistrița-Năsăud – 33,59%, Arad – 31,58% și Cluj – 25,71%, față de media la nivel național, de 11,07%.

IMPLICAREA SOCIETĂȚII CIVILE

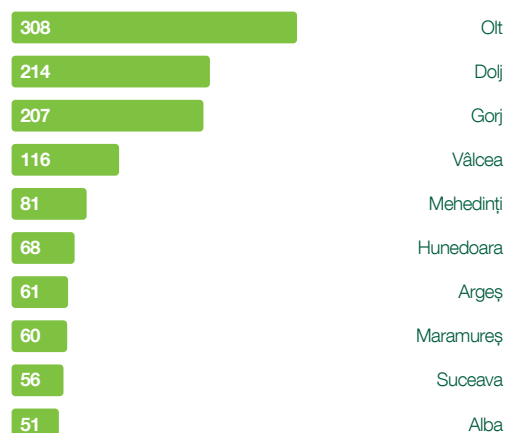
Un rol important în identificarea și semnalarea cazurilor de tăieri ilegale l-a avut societatea civilă, prin instrumentele puse la dispoziție de către autorități (Radarul Pădurilor și Inspectorul Pădurii). Astfel, 12,70% dintre cazurile investigate de autorități, respectiv 1.586, au fost identificate de cetățeni și semnalate de către aceștia autorităților, în vederea aplicării de sancțiuni, în scădere față de anul anterior, când s-au înregistrat 42%.

1.586
↓ 12,70%
în scădere față de 2016

Din cazurile investigate de autorități au fost identificate de cetățeni

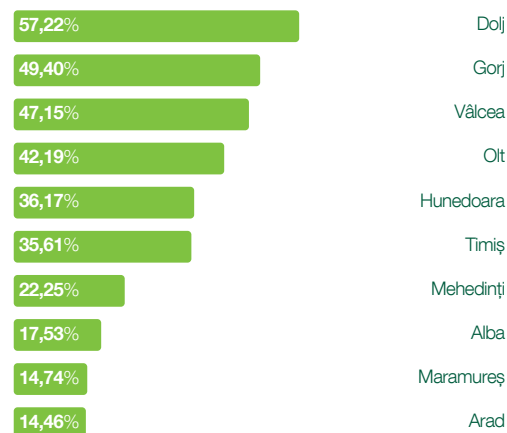
Primele 10 județe după numărul de cazuri de tăieri ilegale identificate ca urmare a sesizărilor primite, în anul 2017

Județele în care s-au semnalat cele mai multe cazuri confirmate sunt: Olt - 19,41% din totalul cazurilor identificate ca urmare a sesizărilor primite, Dolj - 13,49% și Gorj - 13,05%.

Primele 10 județe după ponderea de cazuri de tăieri ilegale identificate ca urmare a sesizărilor primite, la nivel de județ, în anul 2017

În ceea ce privește contribuția societății civile la nivel de județ, în identificare cazurilor de tăieri ilegale în anul 2017, se poate constata că cea mai mare pondere se înregistrează în județul Dolj, unde 57,22% din totalul cazurilor investigate de autorități au fost semnalate de către societatea civilă, acesta fiind urmat de județele Gorj, cu 49,40% și Vâlcea, cu 47,15%.

RADARUL PĂDURILOR⁸

În cursul anului 2017 au fost efectuate 10.299 de apeluri la numărul de urgență 112 pentru a verifica legalitatea unor transporturi de material lemnos, ceea ce reprezintă o scădere cu circa 36% față de anul anterior. Această scădere se datorează în principal utilizării aplicației de mobil Inspectorul Pădurii, care permite deținătorilor de smartphone verificarea în timp real a transporturilor de material lemnos, fără a apela numărul de urgență 112. Această aplicație a fost instalată de peste 100.000 de utilizatori.

10.299

↓ 36%
în scădere față de 2016

Apeluri la numărul de urgență 112 pentru a verifica legalitatea unor transporturi de material lemnos

100.000

Instalări ale aplicației Inspectorul Pădurii

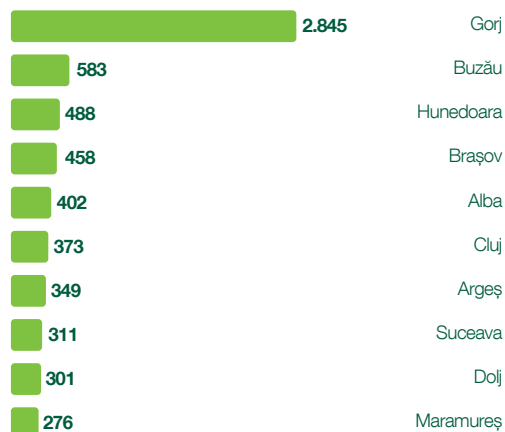
2.425 (23,55%)

de transporturi nu erau înregistrate în baza de date a sistemului de prevenire a tăierilor ilegale (SUMAL)

⁸ În data de 8.10.2014 a intrat în vigoare Hotărârea nr. 470/2014, pentru aprobarea Normelor referitoare la proveniența, circulația și comercializarea materialelor lemnoase, care prevede obligativitatea înregistrării în sistemul online SUMAL a tuturor transporturilor de material lemnos. Legalitatea oricărui transport de material lemnos poate fi verificată de orice persoană, printr-un apel la 112.

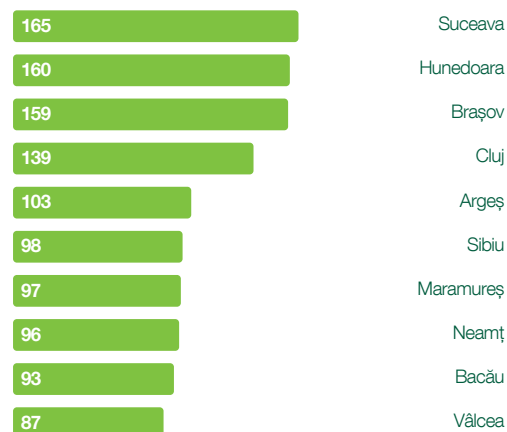
Primele 10 județe după numărul de apeluri efectuate la 112 pentru verificarea transporturilor de material lemnos, în anul 2017

Cele mai multe apeluri la numărul de urgență 112 pentru verificarea legalității transporturilor de material lemnos au fost efectuate în județele Gorj – 22%, Hunedoara și Buzău - 6% fiecare, din totalul apelurilor efectuate la nivel național.

Primele 10 județe după numărul de transporturi de material lemnos sesizate la 112 și neînregistrate în sistemul SUMAL, în anul 2017

Din totalul apelurilor efectuate la numărul de urgență 112 pentru a verifica transporturi de material lemnos, 2.425 de transporturi, respectiv 23,55% nu erau înregistrate în baza de date a sistemului de prevenire a tăierilor ilegale (SUMAL), conform prevederilor legale, în ușoară creștere față de anul anterior. Cele mai multe cazuri confirmate ca fiind neînregistrate în sistem au fost, la fel ca în anul 2016, din județele: Suceava (165), Hunedoara (160) și Brașov (159), respectiv circa 7% pentru fiecare județ, din totalul cazurilor semnalate.

INSTITUȚII CU ATRIBUȚII DE ADMINISTRARE ȘI CONTROL ÎN DOMENIUL SILVIC

Potrivit Codului Silvic aprobat în martie 2008, cu modificările ulterioare, gestionarea pădurilor se află în responsabilitatea Ministerului Apelor și Pădurilor care are mai multe instituții în subordine: R.N.P. Romsilva R.A., cu atribuții de administrare, Garda Forestieră, cu atribuții de monitorizare și control, și Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Silvicultură “Marin Drăcea”, cu atribuții de cercetare.

Potrivit Legii nr. 133/2015 pentru modificarea și completarea Codului Silvic, intrată în vigoare începând cu 13 iulie 2015, Jandarmeria Română, Poliția de Frontieră și Agenția Națională de Administrare Fiscală (A.N.A.F.) au reprimat dreptul de a constata și de a aplica sancțiuni în domeniul silvic.

Ministerul Apelor și Pădurilor

Ministerul Apelor și Pădurilor (MAP) realizează politica națională în domeniul gospodării apelor și managementului silvic, îndeplinind rolul de autoritate de stat, de sinteză, coordonare și control în aceste domenii.

RNP Romsilva R.A.

Regia Națională a Pădurilor – Romsilva R.A. administrează pădurea proprietate publică a statului (3.145.793 ha) prin 41 de Direcții Silvice, în cadrul a 313 ocoale silvice, asigurând, la cerere și gestionarea pădurilor private⁹.

Garda Forestieră

Garda Forestieră este o instituție publică cu personalitate juridică, aflată în subordinea autorității publice centrale care răspunde de silvicultură - Ministerul Apelor și Pădurilor. Garda Forestieră succede Inspectoratul Teritorial de Regim Silvic și Vânatoare și Comisariatului de Regim Silvic și Cinegetic.

Principalele atribuții ale Gărzii Forestiere sunt următoarele:

- Monitorizarea, implementarea și controlul aplicării regimului silvic în fondul forestier național și în vegetația forestieră de pe terenurile din afara fondului forestier național;
- Monitorizarea, implementarea și controlul aplicării regimului cinegetic în fondul cinegetic național;
- Monitorizarea și controlul trasabilității materialelor lemnoase.

Poliția

Compartimentul de combatere a delictelor silvice din cadrul Poliției Române desfășoară activități specifice pentru prevenirea și combaterea tăierilor și transporturilor ilegale de masă lemnoasă din fondul forestier de stat și privat; de asemenea, desfășoară activități informativ-operative, constată infracțiuni și aplică sancțiuni contravenționale la regimul silvic; relaționează cu direcțiile silvice județene, structurile teritoriale ale Gărzii Forestiere și altele.

Jandarmeria

Jandarmeria Română este instituția specializată a statului, cu statut militar, componentă a Ministerului Afacerilor Interne, care potrivit Codului Silvic are competențe să controleze și să constate contravențiile silvice. În 2010 Jandarmeria și-a pierdut majoritatea atribuțiilor legate de delictele silvice, dar acestea au fost reinstaurate în 2015 odată cu adoptarea noului Cod Silvic.

⁹ http://www.rosilva.ro/articole/prezentare_generala__p_178.htm

METODOLOGIE

Datele pe baza cărora a fost întocmit acest studiu au fost colectate de la instituțiile cu atribuții de monitorizare și control printr-o solicitare de acces la informații în baza Legii 544/2001.

Cercetarea a fost efectuată în perioada ianuarie - mai 2018 și se referă la datele statistice valabile pentru anul 2017. Instituțiile respondente sunt: Ministerul Apelor și Pădurilor, Ministerul Public, Regia Națională a Pădurilor – Romsilva R.A., Gărzile Forestiere, Poliția, Jandarmeria și Serviciul de Telecomunicații Speciale.

Greenpeace România a solicitat date statistice cu privire la numărul de cazuri de tăieri ilegale identificate, numărul de infracțiuni constatate și investigate, sancțiunile aplicate, volumul de masă lemnoasă tăiat ilegal, valoarea prejudiciilor, apelurile înregistrate la 112 în legătură cu transporturile de material lemnos, precum și situația dosarelor privind infracțiunile silvice. Toate instituțiile contactate au răspuns solicitării noastre.

În multe cazuri, atunci când este vorba despre acțiuni comune, diferite instituții înregistrează separat aceeași intervenție. Astfel, pentru a nu dubla informația, pentru fiecare județ și categorie de informații s-au folosit cele mai mari valori disponibile (dacă datele de la IPJ Buzău au indicat X cazuri, iar cele de la Garda Forestieră Focșani au indicat X+1, am folosit datele furnizate de Garda Forestieră Focșani).

CONCLUZII

12.487

↑ 32%
în creștere față de 2016

Cazuri de tăieri ilegale la nivel național

La nivelul anului 2017 au fost identificate 12.487 de cazuri de tăieri ilegale la nivel național, ceea ce reprezintă o medie de 34 de cazuri/zi, în creștere cu 32% față de anul anterior;

Cele mai multe cazuri de tăieri ilegale de arbori au fost identificate, ca și în anul anterior, în județele: Mureș – 1.511 cazuri (12%), Brașov – 762 de cazuri (6%) și Olt – 730 de cazuri (6%).

1.465

↑ 27,83%
în creștere față de 2016

Mijloace de transport confiscate

Au fost confiscate 1.465 de mijloace de transport folosite pentru transportarea de material lemnos fără proveniență legală, în creștere cu 27,83% față de anul anterior.

41.546.406,87 lei

↑ 5,25%
în creștere față de 2016

Valoarea prejudiciului înregistrat în 2017 ca urmare a tăierilor ilegale

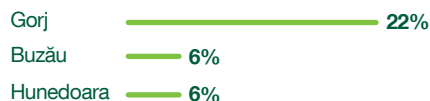
Valoarea prejudiciului înregistrat în anul 2017 ca urmare a tăierilor ilegale de arbori se ridică la 41.546.406,87 lei la nivel național, în creștere cu 5,25% față de anul anterior.

Cele mai mari prejudicii se înregistrează, ca și în anul anterior, în județul Maramureș – 14.270.960,86 lei, ceea ce reprezintă 34,35% din valoarea prejudiciului înregistrat la nivel național.

10.299

↓ 36%
în scădere față de 2016

Apeluri la numărul de urgență 112 pentru a verifica legalitatea unor transporturi de material lemnos

Cele mai multe apeluri la numărul de urgență 112 pentru verificarea legalității transporturilor de material lemnos au fost efectuate în județele Gorj – 22%, Hunedoara și Buzău - 6% fiecare, din totalul apelurilor efectuate la nivel național.

1.586

↓ 12,70%
în scădere față de 2016

Din cazurile investigate de autorități au fost identificate de cetățeni

Cea mai importantă contribuție a societății civile în identificare cazurilor de tăieri ilegale s-a înregistrat în județul Dolj, unde 57,22% din totalul cazurilor investigate de autorități au fost semnalate de către societatea civilă, acesta fiind urmat de județele Gorj, cu 49,40% și Vâlcea, cu 47,15%.

GREENPEACE

Greenpeace este o organizație internațională independentă, prezentă în peste 55 de țări din întreaga lume, care acționează pentru a schimba atitudini și comportamente, pentru a proteja și conserva mediul înconjurător și pentru a promova pacea.

Greenpeace CEE România

Strada Louis Blanc 16, sector 1, București

Tel. / Fax +40 31 435 57 43

info.romania@greenpeace.org

greenpeace.ro